

PRZEWODNIK

po IB Diploma Programme

MAJ 2026

na podstawie <https://ibo.org/>

IV LO z Oddziałami Dwujęzycznymi im.
Stanisława Staszica w Sosnowcu
061902 IB World School

Spis treści

OGÓLNE INFORMACJE	3
WPROWADZENIE	3
DLACZEGO IB?	3
STRUKTURA PROGRAMU I OFERTA PRZEDMIOTOWA SZKOŁY	4
ŚCIEŻKA UCZNIA – REKRUTACJA I PRZEJŚCIE DO IB DP	5
ELEMENTY SKŁADAJĄCE SIĘ NA OCENĘ KOŃCOWĄ	6
UZNAWALNOŚĆ DYPLOMU (UNIVERSITY RECOGNITION)	6
PROFIL UCZNIA IB (IB LEARNER PROFILE) W PRAKTYCE	6
DORADZTWO ZAWODOWE I PLANOWANIE PRZYSZŁYCH ŚCIEŻEK EDUKACYJNYCH W PROGRAMIE IB	7
ROLA BIBLIOTEKI W IB WORLD SCHOOL	11
PODEJŚCIA DO NAUCZANIA (ATT) I UCZENIA SIĘ (ATL) W IB DIPLOMA PROGRAMME	12
WPROWADZENIE	12
CZĘŚĆ I – PODEJŚCIA DO NAUCZANIA (ATT)	12
CZĘŚĆ II – PODEJŚCIA DO UCZENIA SIĘ (ATL)	15
GRUPY PRZEDMIOTÓW W PROGRAMIE MATURY MIĘDZYNARODOWEJ	17
GRUPA 1 – JĘZYK POLSKI A: LITERATURA	17
GRUPA 2 – JĘZYKI OBCE	19
GRUPA 3 – NAUKI SPOŁECZNE	22
GRUPA 4 – NAUKI PRZYRODNICZE	24
GRUPA 5 – MATEMATYKA	28
THEORY OF KNOWLEDGE (TOK)	31
EXTENDED ESSAY (EE)	32
CREATIVITY – ACTIVITY – SERVICE (CAS)	34

OGÓLNE INFORMACJE

Wprowadzenie

Niniejszy minipodręcznik ma na celu wsparcie uczniów i ich rodziców w zrozumieniu zasad funkcjonowania International Baccalaureate Diploma Programme (IB DP) w IV LO z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Stanisława Staszica w Sosnowcu (IBWS 061902) oraz w świadomym planowaniu ścieżki edukacyjnej w ramach programu.

International Baccalaureate Diploma Programme (IB DP) jest dwuletnim programem edukacyjnym dla uczniów w wieku 16–19 lat, realizowanym zgodnie ze standardami International Baccalaureate Organization. Program cieszy się wyjątkową renomą i prowadzi do uzyskania dyplomu ukończenia nauki w szkole średniej uznawanego przez uczelnie wyższe na całym świecie. Program IB opiera się na założeniu, że edukacja powinna rozwijać nie tylko wiedzę, ale również postawy i umiejętności potrzebne do odpowiedzialnego funkcjonowania w społeczeństwie. Zgodnie z misją IB, celem programu jest kształtowanie uczniów jako osób dociekliwych, refleksyjnych i świadomych różnorodności świata.

Dlaczego IB?

Program IB zapewnia uczniom spójne przygotowanie do dalszej edukacji poprzez rozwijanie umiejętności niezbędnych w procesie uczenia się na poziomie akademickim. Uczniowie uczą się analizować informacje, formułować argumenty oraz pracować z różnymi źródłami wiedzy; Diploma Programme jest w swym założeniu również bardzo interdyscyplinarny, co sprzyja pogłębionemu rozumieniu otaczającej nas rzeczywistości. Program rozwija umiejętność organizacji pracy oraz zarządzania czasem poprzez realizację długoterminowych zadań, takich jak omówione w dalszej części broszury Extended Essay czy Internal Assessment. Uczniowie uczą się planowania, systematyczności oraz odpowiedzialności za własny proces uczenia się. Istotnym elementem programu jest również rozwój umiejętności komunikacyjnych, szczególnie w języku angielskim, który stanowi główny język pracy w programie. Uczniowie przygotowują się do funkcjonowania w środowisku wymagającym zarówno samodzielności jak i pracy zespołowej, refleksji oraz świadomego podejmowania decyzji edukacyjnych.

Struktura programu i oferta przedmiotowa szkoły

Program IB obejmuje sześć przedmiotów wybieranych z określonych grup. Uczeń wybiera po jednym przedmiocie z każdej z pięciu pierwszych grup, natomiast zamiast przedmiotu z grupy 6 może wybrać dodatkowy przedmiot z grup 2–4.

Przedmioty realizowane są na dwóch poziomach:

- Higher Level (HL) – poziom rozszerzony, wymagający pogłębionej analizy i obejmujący większy zakres materiału,
- Standard Level (SL) – poziom standardowy, obejmujący podstawowy zakres treści danego przedmiotu.

Grupa 1: Studies in Language and Literature

- Polish A: Literature

Grupa 2: Language Acquisition

- English B (HL) – przedmiot obowiązkowy
- French B (SL)
- German B (SL)
- Spanish B (SL)

Grupa 3: Individuals and Societies

- Geography
- History
- Economics
- Business Management
- Psychology
- Philosophy
- Environmental Systems and Societies (ESS)¹

¹ Environmental Systems and Societies (ESS) jest przedmiotem interdyscyplinarnym zaliczanym jednocześnie do grupy 3 i 4, co oznacza, że jego wybór może spełniać wymagania obu tych grup.

Grupa 4: Sciences

- Biology
- Chemistry
- Physics
- Environmental Systems and Societies (ESS)

Grupa 5: Mathematics

- Mathematics: Analysis and Approaches
- Mathematics: Applications and Interpretation

Grupa 6

Uczeń może wybrać drugi przedmiot z grup 2–4. Oprócz sześciu przedmiotów z powyższych sześciu grup uczeń realizuje obowiązkowe elementy rdzenia programu:

- Theory of Knowledge (TOK),
- Extended Essay (EE),
- Creativity, Activity, Service (CAS).

Ścieżka ucznia – rekrutacja i przejście do IB DP

Proces wejścia do programu IB rozpoczyna się od rekrutacji do tzw. klasy pre-IB (oddziału międzynarodowego). W pierwszym etapie uczniowie są przyjmowani na podstawie ogólnych zasad rekrutacji do szkół ponadpodstawowych oraz wyników testu znajomości języka angielskiego.

W klasach pre-IB uczniowie realizują polską podstawę programową, jednocześnie stopniowo poznając metody pracy charakterystyczne dla programu IB (ATL), takie jak analiza źródeł, praca projektowa czy nauka w języku angielskim.

W drugim roku nauki uczniowie podejmują decyzję dotyczącą wyboru przedmiotów IB. Na tej podstawie rozpoczynają dwuletni program IB Diploma Programme w klasie trzeciej i czwartej. Ścieżka ta wymaga świadomej decyzji oraz gotowości do systematycznej pracy i realizacji zadań o charakterze długoterminowym.

Elementy składające się na ocenę końcową

Ocena końcowa w programie IB jest wynikiem połączenia egzaminów zewnętrznych oraz oceniania wewnętrznego. Egzaminy zewnętrzne są przeprowadzane w szkole, przy czym prace egzaminacyjne są oceniane przez egzaminatorów IB poza szkołą. Stanowią one główną część oceny końcowej i zazwyczaj odpowiadają za około 70–80% wyniku.

Internal assessment (IA) obejmuje prace wykonywane w trakcie kursu, takie jak raporty, projekty lub analizy. Każdy uczeń przygotowuje IA z każdego przedmiotu. Prace te są oceniane przez nauczyciela i podlegają zewnętrznej moderacji przez IB. IA stanowi zazwyczaj około 20–30% oceny końcowej. Każdy przedmiot oceniany jest w skali od 1 do 7. Uczeń może uzyskać do 3 dodatkowych punktów za Theory of Knowledge oraz Extended Essay. Zaliczenie CAS jest warunkiem uzyskania dyplomu.

Uczciwość akademicka stanowi podstawę pracy w programie IB. Uczniowie są zobowiązani do samodzielnego wykonywania prac oraz właściwego dokumentowania źródeł. Oczekuje się unikania plagiatu, niedozwolonej współpracy oraz innych form nieuczciwości. Zasady te są integralną częścią procesu uczenia się i wspierają rozwój odpowiedzialności oraz refleksji nad własną pracą.

Uznawalność dyplomu (University Recognition)

Dyplom IB jest uznawany przez uczelnie wyższe na całym świecie. Wyniki egzaminów IB są brane pod uwagę w procesie rekrutacji zarówno w Polsce, jak i za granicą, zgodnie z zasadami określonymi przez poszczególne uczelnie. Program przygotowuje uczniów do studiów poprzez rozwijanie umiejętności analitycznych, badawczych oraz samodzielnego uczenia się.

Profil ucznia IB (IB Learner Profile) w praktyce

IB z założenia kształci uczniów dociekliwych (inquirers), kompetentnych (knowledgeable), myślących (thinkers), komunikatywnych (communicators), postępujących etycznie (principled), otwartych (open-minded), troskliwych (caring), śmiałych (risk-takers), zrównoważonych (balanced) oraz zdolnych do refleksji (reflective). Model IB Learner Profile stanowi podstawę podejścia do nauczania i uczenia się w programie. Jego założenia są obecne

w codziennej pracy ucznia – w sposobie prowadzenia zajęć, realizacji projektów oraz podejściu do nauki. Uczniowie uczą się zadawać pytania, poszukiwać odpowiedzi i analizować problemy z różnych perspektyw. Rozwijają umiejętność samodzielnego myślenia oraz brania odpowiedzialności za własny proces uczenia się. W trakcie pracy nad projektami i zadaniami uczą się współpracy, komunikacji oraz refleksji nad własnym rozwojem.

Podejście to wspiera kształtowanie postaw takich jak otwartość, rzetelność, zaangażowanie oraz gotowość do podejmowania wyzwań. IB Learner Profile nie jest odrębnym elementem programu, lecz stanowi jego integralną część i znajduje odzwierciedlenie w codziennym funkcjonowaniu ucznia w szkole.

Doradztwo zawodowe i planowanie przyszłych ścieżek edukacyjnych w programie IB

1. Dlaczego ten obszar jest ważny w programie IB?

Program Matury Międzynarodowej przygotowuje uczniów nie tylko do osiągania wysokich wyników w nauce, ale również do podejmowania świadomych decyzji dotyczących dalszego kształcenia, rozwoju osobistego i przyszłej drogi zawodowej. W IV liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Stanisława Staszica w Sosnowcu postrzegamy doradztwo zawodowe jako proces wspierania ucznia w poznawaniu siebie, planowaniu własnej ścieżki oraz podejmowaniu przemyślanych decyzji dotyczących wyboru przedmiotów, kierunków studiów i kolejnych etapów rozwoju.

W praktyce oznacza to, że pomagamy uczniom łączyć ich zainteresowania, mocne strony i wartości z realnymi wymaganiami programu oraz oczekiwaniami wyższych uczelni. Wierzymy, że dobra decyzja nie wynika z presji ani przypadku, lecz z refleksji, rzetelnej informacji i mądrego wsparcia.

2. Jak rozumiemy doradztwo zawodowe w naszej szkole?

W naszej szkole doradztwo nie ogranicza się wyłącznie do pomocy w składaniu podań na studia. To znacznie szerszy proces, który obejmuje:

- odkrywanie potencjału ucznia,
- wspieranie go w wyborze przedmiotów i planowaniu ścieżki akademickiej,

- pomoc w rozpoznawaniu możliwych kierunków dalszego kształcenia,
- towarzyszenie w podejmowaniu decyzji w sposób świadomy i odpowiedzialny,
- wspieranie ucznia w przejściu ze szkoły do kolejnego etapu edukacji.

Doradca pomaga uczniom odpowiedzieć nie tylko na pytanie „na jakie studia?”, ale również „kim jestem jako człowiek?”, „w jakim środowisku będę się najlepiej rozwijać?” oraz „jak połączyć ambicje z rzeczywistymi wymaganiami?”. Takie podejście jest w pełni zgodne z wytycznymi organizacji IB dotyczącymi wsparcia w wyborze przedmiotów oraz ułatwiania uczniom przejścia do szkolnictwa wyższego.

3. W czym może pomóc doradca zawodowy

Uczeń i rodzic mogą zwrócić się do doradcy między innymi wtedy, gdy potrzebują wsparcia w:

- wyborze przedmiotów oraz określeniu poziomów ich nauczania (rozszerzonych i podstawowych),
- analizie, które przedmioty są wymagane na konkretnych kierunkach studiów,
- porównywaniu systemów edukacyjnych w różnych krajach,
- zrozumieniu wymogów rekrutacyjnych na wybrane uczelnie,
- uporządkowaniu pomysłów na przyszłość oraz rozpoznaniu swoich mocnych stron,
- planowaniu kolejnych kroków w procesie rekrutacji na studia,
- przygotowaniu do zmiany otoczenia edukacyjnego,
- zrozumieniu roli ocen przewidywanych, świadectw oraz szkolnych procedur,
- radzeniu sobie z presją i niepewnością przy podejmowaniu ważnych wyborów.

Doradca nie podejmuje decyzji za ucznia. Pomaga mu natomiast lepiej zrozumieć dostępne możliwości, postawić trafne pytania i zbudować realistyczny plan działania.

4. Jak wygląda wsparcie w praktyce

Wsparcie doradcze w naszej szkole ma charakter ciągły. Nie jest to jednorazowe spotkanie, lecz element towarzyszący uczniowi przez cały okres nauki w klasach międzynarodowych. Nasze działania obejmują:

- indywidualne konsultacje z uczniem,
- spotkania informacyjne dla rodziców,

- warsztaty dotyczące wyboru przedmiotów oraz planowania przyszłości,
- rozmowy pomagające uczniowi w refleksji nad jego celami,
- wskazywanie wiarygodnych źródeł informacji o kierunkach studiów,
- pomoc w przygotowaniu niezbędnej dokumentacji szkolnej.

W razie potrzeby doradca współpracuje z wychowawcą, nauczycielami oraz koordynatorem programu, aby uczeń otrzymał spójne i mądre wsparcie.

5. Etapy wsparcia ucznia

1. Odkrywanie siebie i świadomy wybór: Na początku skupiamy się na poznaniu zainteresowań, talentów i motywacji ucznia. Pomagamy mu podejmować decyzje w oparciu o autorefleksję, a nie wyłącznie pod wpływem otoczenia.
2. Planowanie ścieżki edukacyjnej: To etap wyboru konkretnych przedmiotów i poziomów nauczania. Analizujemy, jakie decyzje szkolne wpłyną na późniejsze możliwości na rynku pracy i w świecie akademickim.
3. Poznawanie możliwości: Uczeń sprawdza różne kierunki studiów, kraje i modele kształcenia. Pomagamy mu porządkować te opcje i odróżniać wybory oparte na faktach od tych wynikających ze stereotypów lub lęku.
4. Przejście do szkolnictwa wyższego: Wspieramy ucznia w ostatecznym procesie rekrutacyjnym – od zrozumienia terminów i dokumentacji, po kwestie ocen przewidywanych i procedur wysyłania wyników do uczelni.

6. Rola rodziców w procesie.

Wierzimy, że rodzic jest kluczowym partnerem w planowaniu przyszłości dziecka. Jego rola nie polega jednak na wybieraniu drogi za ucznia, lecz na wspieraniu go w dojrzewaniu do samodzielnych wyborów. Zachęcamy rodziców do:

- słuchania z ciekawością i otwartością,
- pomagania dziecku w porządkowaniu informacji bez wywierania nadmiernej presji,
- rozmawiania o wartościach, dobrostanie i poczuciu sensu,
- traktowania decyzji edukacyjnych jako dłuższego procesu, a nie jednorazowego testu.

7. Podział odpowiedzialności

- Szkoła odpowiada za stworzenie systemu wsparcia, dostarczanie rzetelnych informacji oraz jasną komunikację dotyczącą dostępnych możliwości.
- Uczeń odpowiada za aktywne uczestnictwo w procesie, przemyślenie swoich celów, zadawanie pytań i podejmowanie ostatecznych decyzji.
- Rodzic odpowiada za stworzenie bezpiecznej przestrzeni do rozmowy oraz współpracę ze szkołą w duchu partnerstwa.

8. Jakość i rzetelność procesu

Zależy nam, aby nasze doradztwo opierało się na sprawdzonych danych. Dlatego:

- korzystamy z oficjalnych wytycznych organizacji IB i aktualnych wymogów uczelni,
- dbamy o spójną współpracę doradcy z kadrą pedagogiczną, rzetelnie i uczciwie podchodzimy do wystawiania ocen przewidywanych oraz prowadzenia
- dokumentacji szkolnej, zgodnie z zasadami uczciwości akademickiej.

9. Ważna informacja dla uczniów i rodziców

Naszym zadaniem jest pomoc w planowaniu i zrozumieniu wymagań różnych instytucji. Należy jednak pamiętać, że szkoła nie może zagwarantować przyjęcia na konkretny kierunek ani uznania kwalifikacji przez każdy kraj lub uczelnię. Wymogi rekrutacyjne mogą ulegać zmianom, dlatego tak ważne jest wczesne planowanie i sprawdzanie aktualnych informacji u źródeł.

10. Co nas wyróżnia?

W naszej szkole doradztwo edukacyjno-zawodowe łączymy z całościowym rozwojem ucznia. Oznacza to, że pomagamy młodym ludziom nie tylko planować „co dalej”, ale również lepiej rozumieć:

- jak się uczą,
- jak podejmują decyzje,
- co jest dla nich naprawdę ważne,
- w jakim środowisku mogą się rozwijać,
- jak budować przyszłość w sposób ambitny, a jednocześnie zdrowy i świadomy.

Nasze podejście łączy wysokie wymagania akademickie z refleksją, dobrostanem i rozwijaniem sprawczości. Dzięki temu doradztwo edukacyjno-zawodowe staje się nie tylko wsparciem w procesie rekrutacyjnym, ale również ważną częścią edukacji, która pomaga uczniowi dojrzewać do odpowiedzialnych wyborów. Zachęcamy uczniów i rodziców do korzystania ze wsparcia w zakresie doradztwa zawodowego już na etapie budowania pytań, zainteresowań i pierwszych pomysłów na przyszłość zanim pojawi się stres i presja ponieważ im wcześniej zaczyna się rozmowa, tym większa szansa, że wybory będą bardziej świadome, spokojne i lepiej dopasowane do potencjału ucznia. Doradztwo edukacyjno-zawodowe w naszej szkole to przestrzeń rozmowy, refleksji i planowania. To miejsce, w którym ambitne cele spotykają się z uważnością na człowieka.

Rola biblioteki w IB World School

Biblioteka i pracujący w niej bibliotekarze w szkołach IB sprawują zarówno funkcje edukacyjne, jak i pedagogiczne. Jak pozostali pracownicy uczestniczą w szkoleniach, wspólnych spotkaniach i warsztatach z nauczycielami i uczniami oraz gromadzą księgozbiór i zarządzają biblioteką. Na bieżąco aktualizują zasoby biblioteczne, które są odpowiedzią na zapotrzebowanie ze strony innych współpracowników i uczniów. Gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie i udostępnianie zbiorów bibliotecznych to cztery filary w pracy bibliotekarza, w tym bibliotekarza w IB World School.

Biblioteka w programie IB wspiera kształtowanie umiejętności badawczych ucznia, międzynarodowego myślenia oraz nauczania opartego na dociekaniu. Dzięki zróżnicowanym zasobom uczeń pod okiem bibliotekarza ma szansę rozwijać ciekawość i uczy się samodzielnego rozwiązywania problemów. Rozwijanie umiejętności ucznia IB realizowane jest poprzez pracowników biblioteki poprzez naukę mądrego wyszukiwania, oceniania i korzystania z informacji. Bibliotekarz pomaga odróżnić rzetelną informację od nieprawdziwej, co jest kluczowe dla kształtowania umiejętności badawczych, w tym do napisania EE. Bibliotekarz pomaga w formułowaniu pytań badawczych, doborze wiarygodnych źródeł i nauce akademickiego formatowania bibliografii przy tworzeniu projektów, a także dostarcza materiałów pozwalających zgłębić naturę wiedzy i różne obszary poznawcze. Niezwykle ważnym zadaniem biblioteki jest promowanie uczciwości akademickiej. Pracownik biblioteki uczy zasad cytowania, tworzenia bibliografii, unikania plagiatu, etycznego korzystania z cudzej

własności intelektualnej oraz mądrego wykorzystania IA. Jest to wymogiem nie tylko IB World School, ale jest niezbędne w szkole jako takiej.

Praca bibliotekarza to ciągła współpraca z nauczycielami przedmiotów. Księgozbiór biblioteczny jest odzwierciedleniem różnych kultur, języków, perspektyw i wspiera kształtowanie międzynarodowego punktu widzenia. Ponadto biblioteka jest miejscem otwartym, sprzyja pracy grupowej, studiowaniu dokumentów i tym podobnym działaniom nauczycieli, uczniów, a także - w razie potrzeby - rodziców. Nauczyciele bibliotekarze w programie IB to pedagodzy i partnerzy. Są „strażnikami” księżnicy, ale przede wszystkim aktywnie uczestniczą w procesie kształcenia uczniów IB DP.

Podejścia do Nauczania (ATT) i Uczenia się (ATL) w IB Diploma Programme

Wprowadzenie

W Programie Matury Międzynarodowej IB (Diploma Programme) Podejścia do Nauczania (ATT – Approaches to Teaching) oraz Podejścia do Uczenia się (ATL – Approaches to Learning) stanowią fundament nowoczesnej pedagogiki. ATT koncentruje się na sposobach pracy nauczyciela i organizacji procesu dydaktycznego, natomiast ATL opisuje kompetencje rozwijane przez uczniów w trakcie uczenia się. Wspólnie tworzą spójny system wspierający rozwój samodzielnych, refleksyjnych i świadomych ludzi przygotowanych do dalszej edukacji oraz uczenia się przez całe życie.

CZĘŚĆ I — Podejścia do Nauczania (ATT)

1. Nauczanie oparte na dociekaniu (Inquiry-Based Teaching)

Nauczanie oparte na dociekaniu rozwija naturalną ciekawość uczniów i angażuje ich w aktywne konstruowanie wiedzy. Nauczyciel pełni rolę przewodnika i moderatora procesu uczenia się, zachęcając uczniów do zadawania pytań, formułowania hipotez oraz samodzielnego poszukiwania rozwiązań.

Przykładowe pytania:

- Matematyka: Jak różne strategie prowadzą do rozwiązania tego samego problemu?

- Biologia: Jaka hipoteza najlepiej wyjaśnia obserwowane wyniki doświadczenia?
- Historia: Jakie dowody potwierdzają odmienne interpretacje wydarzeń historycznych?
- Fizyka: W jaki sposób można zaprojektować eksperyment weryfikujący teorię?
- Język angielski: Jakie pytania interpretacyjne stawia tekst czytelnikowi?

2. Nauczanie skoncentrowane na rozumieniu pojęć

Podjęcie koncepcyjne kładzie nacisk na zrozumieniu kluczowych idei i zależności między zagadnieniami, zamiast na zapamiętywaniu pojedynczych faktów. Uczniowie uczą się dostrzegać powiązania między tematami oraz przenosić wiedzę do nowych sytuacji i kontekstów.

Przykładowe pytania:

- Chemia: W jaki sposób przepływ energii wyjaśnia przebieg reakcji chemicznych?
- Matematyka: Dlaczego pojęcie funkcji stanowi fundament wielu działów matematyki?
- Ekonomia: Jak współzależność wpływa na funkcjonowanie gospodarki globalnej?
- Geografia: Jakie koncepcje łączą urbanizację ze zrównoważonym rozwojem?
- Literatura: Dlaczego pewne motywy literackie mają charakter uniwersalny?

3. Nauczanie w kontekście lokalnym i globalnym

Uczenie się nabiera znaczenia, gdy wiedza szkolna zostaje powiązana z doświadczeniami uczniów oraz rzeczywistymi wyzwaniem świata współczesnego. IB podkreśla znaczenie łączenia perspektywy lokalnej z globalną, co sprzyja rozwijaniu odpowiedzialności społecznej i świadomości międzynarodowej.

Przykładowe pytania:

- ESS: Jak zmiany klimatu wpływają na naszą społeczność lokalną?
- Biznes: W jaki sposób lokalne przedsiębiorstwa reagują na globalne trendy?
- Matematyka: Jak analiza statystyczna pomaga interpretować zjawiska społeczne?
- Historia: Jak wydarzenia globalne oddziałują na rozwój państw narodowych?
- Języki obce: W jaki sposób kultura wpływa na style komunikacji?

4. Nauczanie oparte na współpracy

IB postrzega uczenie się jako proces społeczny. Współpraca umożliwia uczniom wymianę perspektyw, rozwijanie kompetencji interpersonalnych oraz pogłębianie rozumienia poprzez dialog i informację zwrotną.

Przykładowe pytania:

- Nauki ścisłe: Jak wspólnie zaprojektować wiarygodne doświadczenie?
- TOK: W jaki sposób dyskusja grupowa wpływa na konstruowanie wiedzy?
- Języki: Jak przygotować skuteczną prezentację zespołową?
- Matematyka: Jakie strategie rozwiązania zadania są najbardziej efektywne?
- Sztuka: Jak stworzyć projekt artystyczny odzwierciedlający wspólną ideę?

5. Nauczanie zróżnicowane

Zróżnicowanie nauczania polega na dostosowaniu metod pracy, materiałów i form oceniania do indywidualnych potrzeb uczniów. Celem jest zapewnienie wszystkim równych możliwości uczenia się przy jednoczesnym poszanowaniu ich doświadczeń, stylów uczenia się i tożsamości.

Przykładowe pytania:

- Matematyka: Jak można rozwiązać zadanie metodą algebraiczną, graficzną lub technologiczną?
- Języki: Czy wiedzę można zaprezentować ustnie, pisemnie lub wizualnie?
- Historia: Jak analiza różnych typów źródeł wpływa na interpretację wydarzeń?
- Nauki przyrodnicze: Czy lepiej zbadać problem eksperymentalnie czy analitycznie?
- Sztuka: Jak różne media artystyczne zmieniają sposób wyrażania idei?

6. Nauczanie oparte na ocenianiu

Ocenianie w IB pełni funkcję wspierającą proces uczenia się. Obejmuje zarówno ocenianie kształtujące, dostarczające bieżącej informacji zwrotnej, jak i ocenianie podsumowujące mierzące osiągnięcia uczniów.

Przykładowe pytania:

- Biologia: Jak można ulepszyć projekt badawczy po otrzymaniu informacji zwrotnej?
- Matematyka: Jakie błędy pojawiły się w rozwiązaniach i czego uczą?

- Język angielski: Jak poprawić esej zgodnie z kryteriami oceniania?
- Chemia: Jak ocenić mocne i słabe strony raportu laboratoryjnego?
- Psychologia: Jak refleksja nad badaniem wpływa na dalsze uczenie się?

CZĘŚĆ II — Podejścia do Uczenia się (ATL)

1. Umiejętności myślenia

Umiejętności myślenia obejmują myślenie krytyczne i kreatywne, refleksję oraz metapoznanie. Uczniowie uczą się analizować własne strategie uczenia się oraz świadomie rozwijać procesy poznawcze.

Przykładowe pytania:

- Matematyka: Dlaczego wybrana metoda rozwiązania jest skuteczna?
- Fizyka: Jakie założenia ograniczają stosowany model?
- TOK: Na jakiej podstawie uznajemy wiedzę za wiarygodną?
- Literatura: Jak zmiana perspektywy wpływa na interpretację tekstu?
- Ekonomia: Jakie alternatywne rozwiązania problemu można zaproponować?

2. Umiejętności komunikacyjne

Komunikacja obejmuje skuteczne przekazywanie i interpretowanie informacji w formie ustnej, pisemnej, wizualnej oraz cyfrowej. Rozwijanie tych kompetencji wzmacnia pewność siebie uczniów i przygotowuje ich do funkcjonowania w środowisku akademickim i zawodowym.

Przykładowe pytania:

- Język angielski: Jak sformułować przekonujący argument?
- Historia: Jak napisać esej oparty na analizie źródeł?
- Nauki ścisłe: Jak jasno wyjaśnić wyniki badań?
- Języki obce: Jak przeprowadzić skuteczny dialog?
- Biznes: Jak przygotować profesjonalną prezentację?

3. Umiejętności społeczne

Umiejętności społeczne obejmują współpracę, empatię, regulację emocji oraz świadomość międzykulturową. Szkoła IB wspiera rozwój ucznia jako członka społeczności lokalnej i globalnej.

Przykładowe pytania:

- CAS: Jak współpraca wpływa na skuteczność projektu społecznego?
- Psychologia: Jak role społeczne kształtują zachowanie jednostki?
- Geografia: Jak różnice kulturowe wpływają na decyzje środowiskowe?
- Praca zespołowa: Jak konstruktywnie rozwiązywać konflikty?
- Historia: Dlaczego społeczeństwa interpretują wydarzenia w różny sposób?

4. Umiejętności zarządzania sobą

Umiejętności zarządzania sobą obejmują organizację pracy, planowanie czasu, motywację oraz odporność psychiczną. Pozwalają uczniom przejmować odpowiedzialność za własny proces uczenia się i radzić sobie z wyzwaniami.

Przykładowe pytania:

- Extended Essay: Jak zaplanować harmonogram badań?
- Matematyka: Jaka strategia powtórek przynosi najlepsze efekty?
- Nauki ścisłe: Jak podzielić projekt na realistyczne etapy?
- TOK Essay: Jak reagować na trudności badawcze?
- Wszystkie przedmioty: Jak skutecznie zarządzać wieloma terminami?

5. Umiejętności badawcze

Umiejętności badawcze obejmują formułowanie pytań badawczych, krytyczną analizę źródeł, syntezę informacji oraz etyczne prezentowanie wyników. W erze cyfrowej szczególnego znaczenia nabiera kompetencja oceny wiarygodności informacji.

Przykładowe pytania:

- Extended Essay: Jak precyzyjnie sformułować pytanie badawcze?
- Historia: Które źródła są najbardziej wiarygodne i dlaczego?
- Biologia: Jak interpretować zgromadzone dane?

- Ekonomia: Jakie dowody najlepiej wspierają argumentację?
- TOK: Dlaczego uczciwość akademicka jest fundamentem badań?

GRUPY PRZEDMIOTÓW

W PROGRAMIE MATURY MIĘDZYNARODOWEJ

GRUPA 1 – JĘZYK POLSKI A: LITERATURA

Przedmiot Język Polski A: Literatura jest obowiązkowy dla wszystkich uczniów programu IB DP. Uczniowie sami decydują, czy będą realizować go na poziomie podstawowym (SL level – 4h/tydzień), czy rozszerzonym (HL level – 6h/tydzień). Podczas kursu uczniowie koncentrują się wyłącznie na analizie i interpretacji tekstów literackich, stosując różne metodologie i narzędzia literaturoznawcze. Uczniowie poznają teksty literackie, które powstały na przestrzeni dziejów w różnych kulturach. Analizując teksty literackie, zastanawiają się nad własnymi interpretacjami a także zestawiają własne hipotezy badawcze z krytycznymi opiniami innych. Badając naturę literatury oraz estetyczne funkcje języka literackiego, uczniowie zastanawiają się nad sposobami, w jakie literatura przedstawia i kształtuje świat.

Zajęcia z języka polskiego są podzielone na trzy obszary badawcze:

1. badanie interakcji między czytelnikami, autorami i tekstami;
2. powiązania tekstów z czasem i przestrzenią;
3. badanie intertekstualności i tego, jak teksty wzajemnie się ze sobą łączą.

Lista omawianych lektur jest w pełni autorskim wyborem nauczyciela prowadzącego kurs, jednak składające się na nią teksty muszą spełniać szereg kryteriów.

Uczniowie na poziomie SL muszą poznać przynajmniej 9 lektur, z których:

- przynajmniej cztery muszą być napisane oryginalnie w języku kursu;
- minimum trzy muszą być dziełami tłumaczonymi na język kursu.

Ponadto wybrane dzieła muszą obejmować trzy formy literackie, trzy epoki i trzy kraje lub regiony z przynajmniej dwóch kontynentów.

Uczniowie na poziomie HL muszą poznać przynajmniej 13 lektur, z których:

- przynajmniej pięć musi być napisanych oryginalnie w języku kursu;
- minimum cztery muszą być dziełami tłumaczonymi na język.

Ponadto wybrane dzieła muszą obejmować cztery formy literackie, trzy epoki i cztery kraje lub regiony z przynajmniej dwóch kontynentów.

EGZAMINY

SL level		HL level	
<u>Komponenty oceny</u>	<u>Waga oceny</u>	<u>Komponenty oceny</u>	<u>Waga oceny</u>
Paper 1 <u>(egzamin pisemny)</u> Analiza i interpretacja literacka jednego z dwóch wskazanych fragmentów	35%	Paper 1 <u>(egzamin pisemny)</u> Analiza i interpretacja literacka dwóch wskazanych fragmentów	35%
Paper 2 <u>(egzamin pisemny)</u> Esej porównawczy na podstawie dwóch dzieł poznanych podczas kursu	35%	Paper 2 <u>(egzamin pisemny)</u> Esej porównawczy na podstawie dwóch dzieł poznanych podczas kursu	25%
Prezentacja ustna <u>(egzamin ustny)</u> Prezentacja i rozmowa z komisją na temat dwóch utworów poznanych na kursie omawianych w kontekście wybranego problemu globalnego	30%	Prezentacja ustna <u>(egzamin ustny)</u> Prezentacja i rozmowa z komisją na temat dwóch utworów poznanych na kursie omawianych w kontekście wybranego problemu globalnego	20%
		HL esej <u>(egzamin pisemny)</u> Esej na temat jednego z dzieł analizowanych podczas kursu.	20%

JĘZYK A: LITERATURA (WARIATN SSST)

Kandydaci do programu matury międzynarodowej, którzy na poprzednich etapach edukacji szkolnej nie mieli w programie lekcji języka polskiego, w obrębie przedmiotów grupy 1., zamiast języka polskiego, mogą realizować naukę innego języka w wariacie school supported self-taught (SSST) na poziomie SL. Przedmiot Język A: Literatura w wariacie SSST może być realizowany przez ucznia tylko w przypadku, gdy chce on uczyć się języka A, który nie jest oferowany w szkole. Szczegółowe informacje dotyczące programu kursu Język A: Literatura (SSST) znaleźć można w dokumencie Polityka językowa (SSST) dostępnym na stronie internetowej szkoły.

GRUPA 2 – JĘZYKI OBCE

ENGLISH B HL / FRENCH B SL / GERMAN B SL / SPANISH B SL

W trakcie nauki języków obcych uczniowie rozwijają kompetencję komunikacyjną oraz umiejętność świadomego posługiwania się językiem w różnych kontekstach kulturowych i społecznych. Program Grupy 2 zakłada naukę języka na różnych poziomach zaawansowania – od poziomu ab initio, przeznaczonego dla uczniów rozpoczynających naukę języka, po poziom Language B, skierowany do uczniów posiadających wcześniejsze doświadczenie językowe. Uczniowie realizują kurs językowy na poziomie Standard Level (SL) lub Higher Level (HL). Oba poziomy rozwijają wszystkie kompetencje językowe, jednak poziom HL zakłada większy zakres materiału, bardziej złożone struktury językowe oraz pogłębioną analizę tekstów i zagadnień kulturowych. W naszej szkole proponujemy kursy na poziomie Language B SL z trzech języków: francuskiego, hiszpańskiego oraz niemieckiego; kurs j. angielskiego – obowiązkowy dla wszystkich uczniów – prowadzimy na poziomie rozszerzonym (English B HL). Nauka skupia się na komunikacji w rzeczywistych sytuacjach, rozumieniu wzajemnego wpływu języka na kulturę oraz refleksji nad problemami globalnymi ujętymi w pięć wielkich tematów przewodnich: Tożsamości (Identities), Doświadczenia (Experiences), Ludzka pomysłowość (Human Ingenuity), Społeczeństwo (Social Organization) oraz Współdzielenie planety (Sharing the Planet). Program Grupy 2 tworzy środowisko sprzyjające rozwijaniu kompetencji komunikacyjnej, samodzielności oraz otwartości kulturowej. Uczniowie uczą się

wykorzystywać język obcy jako narzędzie komunikacji, współpracy i świadomego uczestnictwa we współczesnym świecie. Zgodnie z filozofią Approaches to Learning (ATL) oraz Approaches to Teaching (ATT) rozwijają umiejętności komunikacyjne, społeczne i badawcze poprzez aktywną pracę z językiem, współpracę oraz refleksję nad własnym procesem uczenia się.

Kursy Grupy 2 mają pomóc uczniom:

- rozwijać umiejętność skutecznej komunikacji w języku obcym
- poszerzać zakres słownictwa i struktur gramatycznych
- rozwijać umiejętność rozumienia tekstów pisanych i słuchanych
- kształcić umiejętność tworzenia spójnych wypowiedzi ustnych i pisemnych
- rozwijać kompetencje interakcyjne poprzez udział w dyskusjach i rozmowach
- rozwijać umiejętności krytycznego myślenia i argumentowania
- poznawać kulturę i perspektywę krajów danego obszaru językowego
- rozwijać umiejętność pracy projektowej i współpracy z innymi
- korzystać z nowoczesnych technologii i sztucznej inteligencji w nauce języka
- łączyć wiedzę językową z innymi dziedzinami, takimi jak historia, geografia czy socjologia

EGZAMINY

LANGUAGE B SL	Waga
Zewnętrzne ocenianie	
Arkusz 1 SL – 1 godz. 15 min (30 punktów) Wypowiedź pisemna Uczeń wybiera jedną z trzech opcji (np. formalny e-mail, artykuł, blog, przemówienie). Oceniane są: zachowanie formy, rejestr językowy, spójność oraz poprawne użycie języka.	25%
Arkusz 2 SL – 1 godz. 45 min (65 punktów) Rozumienie ze słuchu (25 punktów) Rozumienie tekstu pisanego (40 punktów)	50%
Wewnętrzne ocenianie	25%
Indywidualny egzamin ustny, trwa około 12–15 minut. Oceniane są: płynność, dokładność, słownictwo oraz świadomość kulturowa.	

Rozmowa oparta jest na bodźcu wizualnym stanowiącym wstęp do dyskusji w ramach jednego z pięciu tematów globalnych. Opis obrazka (3–4 min) Kierowana dyskusja (4–5 min) Rozmowa ogólna (5 min)	
---	--

LANGUAGE B HL	Waga
Zewnętrzne ocenianie	
Arkusze 1 HL – 1 godz. 30 min (30 punktów) Wypowiedź pisemna Uczeń wybiera jedną z trzech opcji (np. formalny e-mail, artykuł, blog, przemówienie). Oceniane są: zachowanie formy, rejestr językowy, spójność oraz poprawne użycie języka.	25%
Arkusze 2 HL – 2 godz. (65 punktów) Rozumienie ze słuchu (25 punktów) Rozumienie tekstu pisanego (40 punktów)	50%
Wewnętrzne ocenianie Indywidualny egzamin ustny, trwa około 12–15 minut. Oceniane są: płynność, dokładność, słownictwo oraz świadomość kulturowa. Rozmowa oparta jest na fragmencie tekstu literackiego stanowiącym wstęp do dyskusji w ramach jednego z pięciu tematów globalnych. Prezentacja fragmentu tekstu (3–4 min) Kierowana dyskusja (4–5 min) Rozmowa ogólna (5 min)	25%

Program Grupy 2 tworzy środowisko sprzyjające rozwijaniu kompetencji komunikacyjnej, samodzielności oraz otwartości kulturowej. Uczniowie uczą się wykorzystywać język obcy jako narzędzie komunikacji, współpracy i świadomego uczestnictwa we współczesnym świecie.

GRUPA 3 – NAUKI SPOŁECZNE

W ramach nauk społecznych w naszej szkole realizujemy następujące przedmioty:

Biznes i zarządzanie - podczas zajęć z zarządzania biznesem uczniowie badają operacje biznesowe w kontekście lokalnym, krajowym i globalnym. Przedmiot zapewnia wgląd w funkcje biznesowe, procesy decyzyjne oraz wpływ czynników wewnętrznych i zewnętrznych na organizację. Każde zagadnienie jest analizowane w odniesieniu do 4 konceptów: kreatywność, zmiana, etyka i zrównoważony rozwój.

Ekonomia - curriculum obejmuje współczesne teorie ekonomiczne, modele i koncepcje, a także ich zastosowanie w realnym świecie, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących sprawiedliwości i równości, zrównoważonego rozwoju i współzależności między krajami.

ESS (środowisko i społeczeństwo) - przedmiot ten łączy nauki przyrodnicze z perspektywą społeczną, analizując strukturę i funkcjonowanie systemów środowiskowych oraz rolę człowieka w ich przekształcaniu. Uczniowie badają kwestie zrównoważonego rozwoju i ochrony zasobów, oceniając wpływ różnych systemów wartości (EVS) na sposób rozwiązywania globalnych problemów ekologicznych.

Geografia - nauka ta bada dynamikę interakcji między ludźmi, miejscami i środowiskiem w skali lokalnej oraz globalnej, kładąc szczególny nacisk na wyzwania współczesnego świata. Uczniowie analizują zagadnienia takie jak zmiany klimatu, procesy urbanizacyjne czy nierówności społeczne, rozwijając umiejętność krytycznej oceny procesów kształtujących naszą planetę.

Filozofia - uczniowie poznają najważniejsze idee filozoficzne, związane z pojęciem prawdy, wolności czy dobra; wspólnie z nauczycielem czytają klasyczne teksty filozoficzne i rozmawiają na ich temat: dyskutują, wyszukując argumenty, i wyrażają swoją opinię na te wielkie tematy.

Psychologia – nauka ta bada jak interakcje biologiczne, poznawcze, społeczne i kulturowe wpływają na zachowanie człowieka.

Historia - nauka koncentruje się wokół XIX i XX wieku, uczniowie w ujęciu porównawczym, przy wykorzystaniu przykładów z różnych regionów świata, analizują problemy badawcze np. przemiany polityczne i ekonomiczne czy ustroje totalitarne. Historię, jako dyscyplinę wymykającą się jednoznacznej klasyfikacji, można przy tym również zaliczyć do nauk humanistycznych.

Nauki społeczne, także nauki humanistyczne, są naukami empirycznymi. Zgłębianie jednego z powyższych przedmiotów z grupy 3 daje wgląd w strukturę, dzieje, kulturę, prawa i prawidłowości rozwoju społeczeństw. Pozwala również dostrzec relację pomiędzy jednostką a społeczeństwem oraz poznać jak działania jednostek wpływają na funkcjonowanie i zmiany społeczne. W ramach 2-letniego kursu uczniowie rozwijają zdolność krytycznego myślenia, analizy źródeł, logicznego wnioskowania, ocen teorii na podstawie naukowych argumentów, prognozowania zjawisk. Uczniowie poznają też, czym jest kontekst kulturowy i społeczny i dlaczego perspektywa wpływa na interpretację. Dociekliwość i refleksyjność budują umiejętność badania wydarzeń w ujęciu porównawczym zarówno na szczeblu lokalnym jak i globalnym. Nabyte umiejętności są kluczowe dla koncepcji uczenia się przez całe życie. W ramach tego modelu, społeczeństwo kształtują jednostki nastawione na zdobywanie wiedzy i wykorzystywanie nowych informacji.

Uczenie się przez całe życie pozwala sprostać wyzwaniom współczesności (w aspekcie osobistym i zawodowym) i budować społeczeństwo oparte na wiedzy. Program IB promuje kształcenie ustawiczne towarzyszące absolwentom przez całe życie. Wybór przedmiotu/przedmiotów z grupy 3 jest polecany uczniom, którzy planują dalszą naukę na studiach o kierunkach: prawniczych, humanistycznych, społecznych czy ekonomicznych.

EGZAMINY

Poziom standardowy: SL*	Waga*
Zewnętrzne ocenianie	
Arkusz 1 SL – 1 godz. – 1 godz. 45 min (24-50 punktów)	25-50%
Arkusz 2 SL – 1 godz. – 1 godz. 45 min (20-60 punktów)	25-50%
Wewnętrzne ocenianie ***	25-30%

Poziom rozszerzony: HL*	Waga*
Zewnętrzne ocenianie	
Arkusz 1 HL – 1 godz. 15 min – 2 godz. 30 min (24-75 punktów)	20-35%
Arkusz 2 HL – 1 godz. – 2 godz. 30 min (20-80 punktów)	25-50%
Arkusz 3 HL 1 godz. – 2 godz. (25-60 punktów)**	20-35%
Wewnętrzne ocenianie ***	20%

* Wartości różnią się nieco, w zależności od przedmiotu

** przedmiot *Environmental Systems and Societies (ESS)* jako jedyny z grupy 3 na poziomie HL nie ma Arkusza 3.

*** Ocenianie zewnętrzne w poszczególnych przedmiotach wygląda następująco:

Business management: Projekt badawczy na temat rzeczywistego problemu biznesowego lub problemu, z jakim boryka się konkretna organizacja.

Economia: Portfolio złożone z 3 komentarzy – analiza opublikowanych w mediach problemów natury ekonomicznej.

Environmental Systems and Societies (ESS): Pisemny raport z przeprowadzonej pracy badawczej.

Geografia: Pisemny raport z przeprowadzonej w terenie pracy badawczej.

Filozofia: Pisemna filozoficzna analiza materiału poza-filozoficznego.

Psychologia: Propozycja badania naukowego, przy użyciu jednej z czterech poznanych metod badawczych.

Historia: Pisemna analiza wybranego tematu historycznego.

GRUPA 4 – NAUKI PRZYRODNICZE

BIOLOGIA SL/HL, CHEMIA SL/HL, FIZYKA SL/HL, ENVIRONMENTAL SYSTEMS AND SOCIETIES (ESS) SL/HL

W trakcie nauki biologii, chemii, fizyki i ESS uczniowie poznają systemy ożywione i nieożywione, co pomaga im w szerokim rozumieniu otaczającej ich przyrody. Zajęcia opierają się głównie na eksperymentach, podczas których nauczyciele dają uczniom przestrzeń do zadawania pytań, projektowania doświadczeń, zbierania i analizowania danych, współpracy z rówieśnikami oraz refleksji, oceny i dzielenia się wynikami.

Kursy Grupy 4 mają pomóc uczniom:

- rozwijać interdyscyplinarne i holistyczne podejście do nauk ścisłych
- poznawać w teorii i w praktyce metody badawcze
- rozwijać umiejętności analitycznego myślenia
- rozwijać kreatywne rozwiązywanie problemów
- podchodzić do zagadnień z perspektywy zarówno lokalnej jak i globalnej
- rozwijać umiejętności krytycznego myślenia, dostrzegać zarówno możliwości, jak i ograniczenia nauki
- rozwijać umiejętności technologiczne w kontekście naukowym
- nauczyć się skutecznej komunikacji i pracy zespołowej
- być świadomym etycznych, środowiskowych, ekonomicznych, kulturowych i społecznych skutków nauki

STRUKTURA PROGRAMU GRUPY 4

Uczniowie wybierający przedmiot z Grupy 4 na poziomie Standard Level (SL) i Higher Level (HL) realizują ten sam program podstawowy, badanie naukowe (IA) oraz wspólny projekt badawczy. Zajęcia praktyczne w przedmiotach Grupy 4 są w dużej mierze takie same dla SL i HL, natomiast uczniowie HL realizują dodatkowo wybrane zagadnienia w zakresie rozszerzonym AHL (Additional higher level).

ELEMENTY PROGRAMU GRUPY 4 (biologia, fizyka, chemia, ESS)	Rekomendowana liczba godzin	
	SL	HL
Treści programowe	110	180
Program podstawowy (SL)		
Program rozszerzony (AHL)		
Program eksperymentalny	40	60
• Zajęcia praktyczne	20	40
• Wspólny projekt badawczy	10	10
• Praca badawcza (IA)	10	10
Łączna liczba godzin	150	240

PROGRAM EKSPERYMENTALNY

Szkolny program eksperymentalny obejmuje cały zakres eksperymentalnych zajęć praktycznych, włączając zasady bezpiecznego i kompetentnego posługiwania się różnymi narzędziami, materiałami i technikami badawczymi. Uczniowie prowadzą własne badania w formie doświadczeń laboratoryjnych i terenowych, pracy z bazami danych, symulacji i modelowania. W ich ramach:

- projektują eksperymenty naukowe,
- zbierają dane,
- rozwijają umiejętność pracy ze sprzętem laboratoryjnym,
- rozwijają umiejętności matematyczne,
- analizują wyniki badań,
- przeprowadzają ewaluację pracy badawczej i wyciągają wnioski.

PRACA BADAWCZA (IA)

Praca badawcza (Internal Assessment) to obowiązkowy indywidualny projekt badawczy, realizowany przez każdego ucznia w ciągu 10 godzin lekcyjnych z każdego wybranego przedmiotu Grupy 4. Na podstawie zaplanowanego i przeprowadzonego eksperymentu każdy uczeń opracowuje raport o maksymalnej objętości 3000 słów. Praca ta następnie jest oceniana według kryteriów, kładących duży nacisk na umiejętność planowania i przeprowadzania badań naukowych, analizowania i ewaluacji ich wyników, oraz wyciągania wniosków. Każdy komponent pracy oceniany jest wewnętrznie przez nauczyciela i zewnętrznie moderowany przez egzaminatorów IB. Praca badawcza (IA) stanowi 20% końcowej oceny z przedmiotu.

WSPÓLNY PROJEKT NAUKOWY GRUPY 4

Obowiązkowe 10-godzinne zadanie interdyscyplinarne, w którym uczniowie różnych przedmiotów ścisłych (biologia, chemia, fizyka, ESS, informatyka, design technology) pracują wspólnie nad wybranym zagadnieniem. Oceniany jest proces i praca grupowa, nie efekt końcowy. Projekt kończy się prezentacją lub przedstawieniem wyników całej społeczności szkolnej.

OCENIANIE

PHYSICS SL/HL	Waga
Zewnętrzne ocenianie	80%
Arkusze 1 SL – 1 godz. 30 min (45 punktów), HL - 2 godziny (60 punktów) Paper 1A – pytania wielokrotnego wyboru (MCQ) Paper 1B – pytania oparte na analizie danych eksperymentalnych Dozwolone użycie kalkulatora	36%
Arkusze 2 SL – 1 godz. 30 min (50 punktów), 2 godz. 30 min (90 punktów) Sekcja A – pytania oparte na danych i pytania z krótką odpowiedzią Sekcja B – pytania z rozszerzoną odpowiedzią Dozwolone użycie kalkulatora	44%
Wewnętrzne ocenianie Praca badawcza (IA) (24 punkty) Czas: 10 godzin Maksymalna ilość słów - 3000	20%
CHEMISTRY SL/HL	Waga

Zewnętrzne ocenianie	80%
Arkusz 1 SL – 1 godz. 30 min (55 punktów), HL - 2 godziny (75 punktów) Paper 1A – pytania wielokrotnego wyboru (MCQ) Paper 1B – pytania oparte na analizie danych eksperymentalnych Dozwolone użycie kalkulatora	36%
Arkusz 2 SL – 1 godz. 30 min (50 punktów); HL – 2 godz. 30 min (90 punktów) Sekcja A – pytania oparte na danych i pytania z krótką odpowiedzią Sekcja B – pytania z rozszerzoną odpowiedzią Dozwolone użycie kalkulatora	44%
Wewnętrzne ocenianie Praca badawcza (IA) (24 punkty) Czas: 10 godzin Maksymalna ilość słów - 3000	20%
BIOLOGY SL/HL	Waga
Zewnętrzne ocenianie	80%
Arkusz 1 SL – 1 godz. 30 min (55 punktów), HL - 2 godziny (75 punktów) Paper 1A – pytania wielokrotnego wyboru (MCQ) Paper 1B – pytania oparte na analizie danych eksperymentalnych Dozwolone użycie kalkulatora	36%
Arkusz 2 SL – 1 godz. 30 min (50 punktów); HL – 2 godz. 30 min (80 punktów) Sekcja A – pytania oparte na danych i pytania z krótką odpowiedzią Sekcja B – pytania z rozszerzoną odpowiedzią Dozwolone użycie kalkulatora	44%
Wewnętrzne ocenianie Praca badawcza (IA) (24 punkty) Czas: 10 godzin Maksymalna ilość słów - 3000	20%
ENVIRONMENTAL SYSTEMS AND SOCIETIES SL/HL	Waga
Zewnętrzne ocenianie	80%
Paper 1 SL – 1 godz. , HL – 2 godz.	
Uczniowie otrzymują dane w różnych formach, dotyczące konkretnego, wcześniej nieznanego studium przypadku. Pytania opierają się na analizie i ocenie tych danych.	25% (SL) 30% (HL)
Paper 2 SL - 2 godz., HL - 2 godz. 30 min	
Sekcja A to pytania krótkiej odpowiedzi i oparte na danych. Sekcja B wymaga od uczniów odpowiedzi na uporządkowane pytania esejowe.	50 % (SL/HL)

Wewnętrzne ocenianie	25% (SL)
Praca badawcza (IA) (24 punkty)	20%(HL)
Czas: 10 godzin	
Maksymalna ilość słów - 3000	

GRUPA 5 – MATEMATYKA

Przedmiot Matematyka jest obowiązkowym przedmiotem dla wszystkich uczniów programu IB DP. Uczniowie mają jednak możliwość wyboru jednego z czterech możliwych kursów matematyki w obrębie grupy 5:

- Applications and Interpretation SL (zastosowania matematyki na poziomie podstawowym)
- Analysis and Approaches SL (matematyka klasyczna na poziomie podstawowym)
- Applications and Interpretation HL (zastosowania matematyki na poziomie rozszerzonym)
- Analysis and Approaches HL (matematyka klasyczna na poziomie rozszerzonym)

Na poziomie podstawowym uczniowie realizują przedmiot w wymiarze 4 godzin lekcyjnych tygodniowo, na poziomie rozszerzonym 6 godzin tygodniowo.

Applications and Interpretation SL jest najprostszym kursem matematyki, dostępnym w ramach grupy 5, skupia się on na praktycznych zastosowaniach matematyki z kontekstem realistycznym w biologii czy ekonomii. W kursie można znaleźć zagadnienia związane z modelowaniem matematycznym, analizą wykresów, statystyką, prawdopodobieństwem i analizą danych. Kurs kładzie również nacisk na korzystanie z technologii, często w postaci korzystania z kalkulatora graficznego. **Analysis and approaches SL** jest nieco trudniejszym i bardziej rozbudowanym kursem matematyki, który kładzie większy nacisk na algebrę, dowody czy przekształcenia, operuje abstrakcyjnymi pojęciami, skupia się na rachunku różniczkowym i całkowym, często wymaga ręcznego rozwiązywania zadań. Na kursie również można znaleźć praktyczne zastosowania matematyki.

Applications and Interpretation HL to znacznie rozbudowana i wyraźnie trudniejsza wersja kursu zastosowań matematyki. Kurs zawiera rozbudowany rachunek różniczkowy i całkowity z elementami równań różniczkowych. Elementy statystyki są rozszerzone o kolejne testy statystyczne, modele regresji nieliniowej, metody dopasowania modeli do danych. Ponadto

w kursie znajdziemy teorię macierzy, grafy, wektory, liczby zespolone, modele logistyczne, trygonometryczne, logarytmiczne, łańcuchy Markowa i wiele innych.

Analysis and approaches HL podobnie jak **Applications and Interpretation HL** jest rozbudowaną i trudniejszą wersją niż kurs na poziomie podstawowym. Oba kursy rozszerzone HL są na porównywalnym poziomie trudności. Kurs Analysis and approaches na poziomie rozszerzonym zawiera rozbudowany rachunek różniczkowy i całkowy z elementami równań różniczkowych, szeregi Taylora, rozbudowaną teorię funkcji. Ponadto ciągłe rozkłady prawdopodobieństwa, rozbudowaną trygonometrię, wektory w przestrzeni, funkcje odwrotne, wielomiany, liczby zespolone, dowody matematyczne w tym zasadę indukcji matematycznej. Wszyscy uczniowie są zobowiązani do napisania indywidualnej pracy pisemnej z matematyki, która jest obowiązkowym elementem kursu w programie IB i stanowi 20% końcowej oceny z egzaminu maturalnego z matematyki. Jest to minipracą badawczą, którą uczniowie piszą w trakcie trwania kursu, z reguły w klasie maturalnej. Ponadto uczniowie na poziomie podstawowym przystępują do dwóch, a uczniowie na poziomie rozszerzonym do trzech pisemnych egzaminów maturalnych.

EGZAMINY MATURALNE

Analysis and Approaches			
SL level		HL level	
Komponenty oceny	Waga oceny	Komponenty oceny	Waga oceny
Pisemna praca badawcza 12-20 stron 0 – 20 pkt	20%	Pisemna praca badawcza 12-20 stron 0 – 20 pkt	20%
Paper 1 Egzamin pisemny zawierający krótsze i dłuższe zadania czas trwania: 90 min 0 – 80 pkt brak kalkulatora	40%	Paper 1 Egzamin pisemny zawierający krótsze i dłuższe zadania czas trwania: 120 min 0 – 110 pkt brak kalkulatora	30%
Paper 2 Egzamin pisemny zawierający krótsze i dłuższe zadania czas trwania: 90 min 0 – 80 pkt kalkulator	40%	Paper 2 Egzamin pisemny zawierający krótsze i dłuższe zadania czas trwania: 120 min 0 – 110 pkt kalkulator	30%

	Paper 3 Egzamin pisemny zawierający dwa rozbudowane zadania czas trwania: 75 min 0 – 55 pkt kalkulator	20%
--	--	-----

Applications and Interpretation			
SL level		HL level	
Komponenty oceny	Waga oceny	Komponenty oceny	Waga oceny
Pisemna praca badawcza 12-20 stron 0 – 20 pkt	20%	Pisemna praca badawcza 12-20 stron 0 – 20 pkt	20%
Paper 1 Egzamin pisemny zawierający krótsze zadania czas trwania: 90 min 0 – 80 pkt kalkulator	40%	Paper 1 Egzamin pisemny zawierający krótsze zadania czas trwania: 120 min 0 – 110 pkt kalkulator	30%
Paper 2 Egzamin pisemny zawierający dłuższe zadania czas trwania: 90 min 0 – 80 pkt kalkulator	40%	Paper 2 Egzamin pisemny zawierający dłuższe zadania czas trwania: 120 min 0 – 110 pkt kalkulator	30%
		Paper 3 Egzamin pisemny zawierający dwa rozbudowane zadania czas trwania: 75 min 0 – 55 pkt kalkulator	20%

Theory of Knowledge (TOK)

Theory of Knowledge (TOK) jest jednym z kluczowych elementów programu International Baccalaureate Diploma Programme – jego zadaniem jest uczyć uczniów myśleć samodzielnie i lepiej rozumieć otaczający świat. W odróżnieniu od innych przedmiotów, TOK nie polega na zapamiętywaniu faktów. Zamiast tego uczniowie uczą się zadawać pytania i myśleć krytycznie. Zastanawiają się między innymi, skąd wiemy, że coś jest prawdą, komu można zaufać oraz dlaczego różni ludzie mogą inaczej interpretować te same informacje. Podczas zajęć uczniowie pracują z tzw. pytaniami o wiedzę (knowledge questions), czyli ogólnymi pytaniami dotyczącymi tego, jak powstaje wiedza i jakie ma ograniczenia. TOK pokazuje również, że wiedza nie zawsze jest całkowicie obiektywna. Na to, jak rozumiemy świat, wpływają m.in. kultura, język, doświadczenia i wartości. Uczniowie uczą się więc oceniać wiarygodność informacji, rozpoznawać manipulację i uprzedzenia oraz odróżniać fakty od opinii, co jest szczególnie ważne w dzisiejszym świecie mediów i internetu. Ważnym elementem zajęć jest także refleksja nad własnym sposobem myślenia. Uczniowie uczą się rozumieć, jak kształtują się ich przekonania, oraz dostrzegać możliwe błędy w swoim myśleniu. Dzięki temu rozwijają większą świadomość i odpowiedzialność w podejmowaniu decyzji. TOK ma również bardzo praktyczny charakter. Omawiane zagadnienia są odnoszone do codziennych sytuacji, takich jak wydarzenia społeczne, informacje w mediach czy rozwój nowych technologii. Dzięki temu uczniowie widzą, że umiejętność krytycznego myślenia ma realne zastosowanie w życiu.

Program TOK obejmuje trzy główne elementy: temat podstawowy Knowledge and the knower, w którym analizowana jest relacja między jednostką a wiedzą, różne dziedziny wiedzy (Areas of Knowledge), takie jak matematyka, nauki przyrodnicze, nauki humanistyczne, historia, sztuka czy systemy wiedzy rdzennych społeczności oraz wybrane przez szkołę tematy opcjonalne odnoszące się do konkretnych kontekstów funkcjonowania wiedzy. Zajęcia TOK mają formę rozmów i dyskusji, w których uczniowie aktywnie uczestniczą. Podczas lekcji wspólnie analizują różne pytania dotyczące tego, czym jest wiedza, skąd się bierze i jak możemy ją oceniać. Uczniowie regularnie pracują na przykładach zaczerpniętych z rzeczywistości, takich jak wydarzenia społeczne, odkrycia naukowe czy przekazy medialne, co pozwala im łączyć rozważania teoretyczne do praktyki. W trakcie zajęć prowadzone są debaty, analizowane studia

przypadków oraz realizowane krótkie formy pisemne, które rozwijają umiejętność budowania spójnej argumentacji. Istotnym elementem jest także porównywanie różnych perspektyw oraz identyfikowanie założeń stojących za określonymi twierdzeniami. Nauczyciel pełni rolę moderatora dyskusji, a nie jedyne źródło wiedzy, co sprzyja rozwijaniu samodzielności intelektualnej uczniów.

Ocena z TOK opiera się na dwóch głównych komponentach, które łącznie tworzą końcowy wynik ucznia. Pierwszym z nich jest TOK Exhibition, stanowiący jedną trzecią oceny końcowej. W ramach tego zadania uczeń wybiera jedno pytanie TOK (z listy 35 promptów, czyli pytań) i ilustruje je za pomocą trzech obiektów powiązanych z rzeczywistym światem. Do każdego z obiektów przygotowuje komentarz, w którym wyjaśnia jego znaczenie w kontekście analizowanego tematu/promptu. Praca ta oceniana jest przez nauczyciela, a następnie podlega zewnętrznej moderacji. Exhibition realizowane jest pod koniec pierwszego roku w programie IB. Drugim elementem jest TOK Essay, który ma większą wagę i odpowiada za dwie trzecie końcowej oceny. Uczeń pisze esej na jeden z tematów ogłaszanych centralnie przez IB, prezentując własną argumentację oraz wykorzystując odpowiednio dobrane przykłady. Esej oceniany jest zewnętrznie przez egzaminatorów, którzy zwracają szczególną uwagę na spójność rozumowania, głębokość analizy oraz zrozumienie natury wiedzy. Końcowy wynik z TOK wyrażany jest w skali od A do E i jest łączony z oceną z Extended Essay, co umożliwia uzyskanie dodatkowych punktów do dyplomu IB.

Extended Essay (EE)

Extended Essay (EE) jest jednym z kluczowych elementów programu International Baccalaureate Diploma Programme. Daje uczniom możliwość samodzielnego przeprowadzenia badań naukowych na wybrany przez siebie temat, co pozwala rozwijać umiejętności akademickie oraz przygotowuje do pracy na poziomie studiów. Jest to często pierwsze doświadczenie ucznia z pisanem dłuższej, uporządkowanej pracy naukowej. W odróżnieniu od typowych prac szkolnych, Extended Essay to rozbudowana praca badawcza. Uczeń wybiera przedmiot z programu IB, a następnie formułuje własne pytanie badawcze, które analizuje w pogłębiony sposób. Temat pracy powinien być na tyle wąski, aby możliwa była jego szczegółowa analiza, ale jednocześnie interesujący dla ucznia, co sprzyja większemu

zaangażowaniu. W trakcie realizacji projektu uczeń uczy się planowania badań, wyszukiwania i oceny źródeł, selekcji informacji oraz prezentowania wyników w sposób logiczny i spójny.

Podczas pracy nad esejem uczeń współpracuje z nauczycielem-opiekunem (supervisorem), który wspiera go na kolejnych etapach, pomaga doprecyzować temat oraz udziela wskazówek dotyczących struktury pracy i metod badawczych. Jednocześnie jest to praca w dużej mierze samodzielna, co oznacza, że to uczeń odpowiada za organizację pracy, zarządzanie czasem oraz dotrzymywanie terminów. Proces ten uczy systematyczności i odpowiedzialności za własne kształcenie. Istotnym elementem Extended Essay jest rozwijanie umiejętności krytycznego i analitycznego myślenia. Uczeń nie tylko opisuje zebrane informacje, ale także je interpretuje, porównuje różne podejścia oraz buduje własną argumentację opartą na dowodach. Uczy się również stosowania zasad pracy naukowej, takich jak poprawne cytowanie źródeł, tworzenie bibliografii oraz unikanie plagiatu.

Extended Essay ma wyraźny wymiar praktyczny. Rozwija kompetencje takie jak samodzielna praca, rozwiązywanie problemów, planowanie długoterminowe oraz pisanie tekstów o charakterze akademickim. Umiejętności te są szczególnie przydatne podczas studiów wyższych, gdzie od studentów oczekuje się większej niezależności i inicjatywy badawczej.

Praca pisemna nie może przekraczać 4000 słów i ma jasno określoną strukturę, obejmującą wstęp, część główną i zakończenie. W zależności od wybranego przedmiotu może przyjmować różną formę – w naukach przyrodniczych często obejmuje analizę danych lub eksperyment, natomiast w naukach humanistycznych opiera się głównie na analizie tekstów, interpretacji i argumentacji. Proces przygotowania Extended Essay składa się z kilku etapów, takich jak wybór tematu, sformułowanie pytania badawczego, zebranie materiałów, opracowanie planu, napisanie kolejnych wersji pracy oraz refleksja nad całym procesem. Uczeń uczestniczy również w obowiązkowych spotkaniach z opiekunem, podczas których omawia postępy i otrzymuje wskazówki do dalszej pracy. Ocena Extended Essay jest dokonywana zewnętrznymi egzaminatorami IB. Pod uwagę brane są takie elementy jak trafność i sposób realizacji tematu, poziom wiedzy i zrozumienia, jakość analizy, umiejętność argumentacji, poprawność struktury oraz zaangażowanie ucznia w proces badawczy. Końcowa ocena przyznawana jest w skali od A do E. Wynik Extended Essay jest łączony z oceną z TOK, co daje możliwość uzyskania do trzech dodatkowych punktów w ramach dyplomu IB. Dzięki temu EE

stanowi nie tylko ważne doświadczenie edukacyjne, ale również istotny element końcowej oceny ucznia.

Creativity – Activity – Service (CAS)

CAS oznacza Creativity, Activity, Service (Kreatywność, Aktywność, Służba/działania na rzecz= społeczności) — to jeden z kluczowych elementów programu IB, który pomaga rozwijać się w sposób holistyczny. CAS opiera się na uczeniu się przez doświadczenie — działanie, refleksję i odkrywanie. Zachęca do angażowania się w różnorodne działania w sposób świadomy i znaczący oraz do wychodzenia poza strefę komfortu. Realizowanie przedmiotu CAS to raczej indywidualna i inspirująca podróż, dostosowana do indywidualnych zainteresowań i celów, niż kolejny szkolny obowiązek.

Trzy obszary CAS

Creativity

Dzięki kreatywności uczniowie rozwijają wyobraźnię i wyrażają siebie. Obszar ten może obejmować pisanie, projektowanie, występy artystyczne lub tworzenie oryginalnych prac. To sposób na praktyczne umożliwienie twórczego myślenia i rozwijania nowych perspektyw.

Activity

Dzięki aktywności uczniowie promują zdrowy i zrównoważony styl życia, podejmują aktywność fizyczną wspierającą ich dobrostan. Obszar ten może obejmować sport, taniec lub inne indywidualne cele związane z aktywnością fizyczną.

Service

Dzięki temu obszarowi, tłumaczonemu jako „służba/działania na rzecz innych” - uczniowie wnoszą pozytywny wkład w życie społeczności poprzez znaczące, dobrowolne akcje przynoszące korzyści zarówno im samym, jak i innym. Obszar ten często ma charakter najbardziej rozwijający ucznia, ucząc empatii, odpowiedzialności i podejmowania dobrych inicjatyw.

Przebieg programu CAS

CAS nie polega na dążeniu do perfekcji — jego istotą jest rozwój oraz podejmowanie wyzwań. Doświadczenia uczniów powinny wykraczać poza to, co jest im dotychczas znane, pozostając jednocześnie możliwe do realizacji i angażujące.

W ciągu 18 miesięcy realizacji CAS od uczniów oczekuje się:

- regularnego uczestnictwa w działaniach CAS (najlepiej w cyklu tygodniowym)
- prowadzenia Portfolio CAS dokumentującego ich rozwój (osobisty zapis wszystkich działań, refleksji i dowodów)
- tworzenia refleksji dotyczących doświadczeń i procesu uczenia się
- zachowania równowagi pomiędzy obszarami Creativity, Activity i Service
- zrealizowania Projektu CAS (działania zespołowego trwającego co najmniej jeden miesiąc)

Refleksja: klucz do rozwoju

Refleksja stanowi centralny element CAS. Umożliwia uczniom zrozumienie tego, czego się nauczyli oraz w jaki sposób wpływa to na ich rozwój.

Efektywna refleksja obejmuje:

- opis przebiegu doświadczeń
- wyrażanie uczuć i reakcji
- formułowanie nowych pomysłów i perspektyw
- stawianie pytań pogłębiających zrozumienie

Dzięki refleksji doświadczenia nabierają znaczenia i wartości. Efekty uczenia się Na zakończenie programu CAS uczniowie są zobowiązani do wykazania osiągnięcia siedmiu efektów uczenia się, takich jak m.in.:

- rozpoznawanie własnych mocnych stron oraz obszarów do rozwój
- podejmowanie nowych wyzwań
- współpraca z innymi
- wykazywanie zaangażowania i wytrwałości
- zaangażowanie w problemy lokalne i globalne

Efekty te nie podlegają formalnej ocenie egzaminacyjnej; stanowią one dowód rozwoju ucznia.

CAS a przedmioty akademickie

CAS może być w sposób znaczący powiązany z przedmiotami szkolnymi, na przykład poprzez organizację koła naukowego, prowadzenie zajęć językowych lub działania artystyczne na rzecz społeczności lokalnej. Jednocześnie CAS pozostaje odrębny od formalnych wymagań programowych i stanowi przestrzeń do bardziej osobistego i praktycznego doświadczania nauki.

Dlaczego CAS jest ważny

Pomyślne ukończenie CAS jest warunkiem uzyskania Dyplomu IB. CAS to jednak coś więcej niż wymóg — to proces odkrywania siebie.

Dzięki udziałowi w CAS uczniowie rozwijają zdolność do:

- budowania pewności siebie i samodzielności
- rozwijania praktycznych umiejętności życiowych
- odkrywania własnych zainteresowań i pasji
- nawiązywania wartościowych relacji z innymi
- doświadczania nauki poza klasą

Dla wielu uczniów CAS staje się jednym z najbardziej wartościowych i satysfakcjonujących elementów programu IB. CAS daje uczniom możliwość tworzenia, aktywnego działania, wnoszenia wkładu w życie społeczne oraz rozwoju osobistego. Przystępując do CAS z otwartością — uczniowie mogą w istotny sposób wzbogacić doświadczenie edukacyjne oraz wesprzeć swój wszechstronny rozwój.